

Billedkunst, 1.-2. og 3.-5. klasse
Omfang: 2-3 lektioner

Tegn dyr og lav bogmærker

I Indonesien lever der flere store dyrearter, som kun findes der. I denne opgave kan eleverne lære at tegne orangutanger, komodoaraner og tigre trin for trin. Opgaven kan også bruges til lave tegnediktat med.

Bagefter kan eleverne lave bogmærker af deres tegninger.

Inspiration til læringsmål

- Eleverne har viden om, at tegninger af dyr kan tegnes i få trin ud fra dyrets grundform og videre til de små detaljer.
- Eleverne har viden om årsager til, at dyr kan være truet af udryddelse.

Inspiration til tegn på læring

- Eleverne kan tegne dyr efter en trin-for-trin guide.
- Eleverne kan tale med om årsager til, at nogle dyrearter er truede.

Kompetencer og målpar

Kompetenceområder	Kompetencemål	Færdigheds- og vidensmål
Natur/teknologi efter 4. klasse		
Perspektivering	Eleven kan relatere natur og teknologi til andre kontekster	Naturen lokalt og globalt 1: Eleven kan fortælle om dyre- og planteliv andre steder på Jorden / Eleven har viden om naturområder
Billedkunst efter 3. klasse		
Billedfremstilling	Eleven kan udtrykke sig i plane, rumlige og digitale billeder	Tegning og grafik 2: Eleven kan tegne helheder og detaljer ud fra iagttagelsen / Eleven har viden om iagttagelses- og tegneteknikker
Billedkunst efter 6. klasse		
Billedfremstilling	Eleven kan eksperimentere med og udtrykke sig i billeder med vægt på tematisering	Tegning og grafik 2: Eleven kan anvende forskellige tegneteknikker og materialer / Eleven har viden om forskellige tegneteknikker og materialer

Introduktion

I denne opgave skal eleverne lære at tegne tre af Indonesiens mest kendte dyrearter: Orangutang, komodovaran og Sumatra-tiger. Til at støtte eleverne finder du i dette opgaveark en enkel tegneguide i fem trin for hver dyreart, der går fra grundform til de mere detaljerede træk.

Du finder også beskrivelser af de tre dyrearter, som I kan bruge til at tage en snak om, hvorfor de tre arter er truede.

Opgave: Lær at tegne Indonesiens store dyr

Det skal I bruge:

- Hvidt tegnepapir, gerne i A3, så der er plads til at udfolde sig på.
- Blyanter til at lave skitserne med.
- Viskelædere.
- Sorte tusser til at tegne op med.
- Farver eller tusser til at farvelægge med.
- Udprint af trin-for-trin guiderne i passende antal til eleverne.
- Evt. udprint af elevark med fotos og beskrivelser af de tre dyrearter.

Sådan gør I:

1. Forberedelse

- **Giv en kort introduktion til de tre dyrearter:** Vis billeder af dem og fortæl lidt om deres karakteristika. Du finder billeder og beskrivelser her i opgavearket. Tal om, at alle tre dyrearter er truede.
- **Dyrenes form:** Tal om, at man kan bryde komplekse billeder ned i enkle grundformer. Fx kan et næb eller en krop ofte starte som en cirkel eller oval. Dette vil hjælpe eleverne med at forstå, at de kan bygge en tegning op trin for trin.
- **Vælg dyreart:** Lad herefter eleverne vælge hvilket dyr, de har lyst til at tegne. Eleverne kan evt. grupperes, så de sidder sammen og tegner på den samme art.

2. Tegneprocessen

Hvert dyr har en 5-trins tegneguide, som eleverne skal følge. De skitserer først med blyant og viskelæder. Til sidst tegnes dyret op med sort tus og kan farvelægges.

Tegnediktat

En anden mulighed er, at du laver et tegnediktat. Her dikterer du trin for trin, hvad eleverne skal tegne.

Alternativ til de mindste: Læg en kopi af den færdige tegning under elevens tegnepapir, så kopien nedenunder er nem at se og eleven kan tegne ovenpå. Sæt evt. papirerne sammen med clips eller små stykker tape.

3. Lav bogmærker af tegningerne

Når eleverne er færdige med deres tegninger, kan de lave bogmærker af dem.

Det skal I bruge:

- Elevernes færdige dyretegninger.
- Kopimaskine eller scanner + printer.
- Kraftigt papir eller karton (gerne A4, som kan skæres i strimler à ca. 5–6 cm brede).
- Saks.
- Limstift eller dobbelklæbende tape.
- Farveblyanter, tusser eller akvarelfarver (til farvelægning, hvis ikke allerede gjort).
- Laminator og lamineringslommer (valgfrit, men giver holdbare bogmærker).
- Hulapparat + bånd/snor (hvis man vil lave en lille snor i toppen).

Sådan gør I:

1. **Forbered tegningen:** Når eleverne er færdige, kopieres eller scannes deres tegning, så originalen bevares. Billederne kan skaleres ned, så de passer til bogmærkeformat.
2. **Overfør til bogmærket:** Eleverne klipper en strimmel karton i bogmærkestørrelse (fx 5 x 15 cm). Tegningen klippes ud eller printes i ønsket størrelse og limes på forsiden af bogmærket.
3. **Gør bogmærket personligt:** Eleverne kan skrive deres navn eller en lille tekst bagpå. De kan dekorere kanterne med mønstre, farver eller små illustrationer.
4. **Laminering (valgfrit):** Når bogmærket er færdigpyntet, kan det lamineres for at blive mere slidstærkt. Efter laminering klippes overskydende plast af.
5. **Hul og snor i toppen:** Lave et hul i toppen af bogmærket og bind en snor eller et lille bånd i.

Tips undervejs:

- **Sammenlign ikke tegninger:** Tegningerne skal ikke være perfekte eller ens. Alle tegningerne vil se lidt forskellige ud. Alle tegner i meget forskellig stil, selv de dygtigste kunstnere.
- **Giv plads til kreativitet:** Eleverne kan vælge at tilføje ekstra detaljer eller eksperimentere med farver – eller tilføje en baggrund til dyret, når tegningen er færdig.

4. Afrunding og udstilling

- Når alle er færdige med deres tegninger/bogmærker, kan I afslutte opgaven af med en kort præsentation af elevernes værker. Hæng eventuelt tegningerne op i klassen eller på gangene, så de kan blive vist frem for andre.
- Slut af med en kort refleksion om, hvad eleverne har lært, både om Indonesiens dyr og om tegneteknikken. Spørg dem, hvad de fandt svært, og hvad de syntes var sjovest.

Orangutang

Orangutangen lever i regnskove på øerne Borneo og Sumatra i Indonesien. Den er meget glad for at være oppe i træerne. Den bygger reder af grene og blade til at sove i om natten.

Orangutangen spiser mest frugt, men den kan også spise blade, insekter og nogle gange små dyr eller æg. Den drikker vand fra frugter eller samler regnvand i blade.

Orangutanger er ofte alene, men moren passer på sin unge i mange år, indtil ungen kan klare sig selv. Orangutangen er meget klog og kan finde på at bruge grene som redskaber for at få fat i mad.

Orangutangen er i fare for at forsvinde, fordi mennesker fælder regnskoven for at lave marker. Når skoven forsvinder, har orangutangen ikke noget sted at bo eller finde mad.

Nogle orangutanger bliver også fanget og solgt som kæledyr, og det gør det endnu sværere for dem at overleve.

Komodo-varan

Komodo-varanen lever kun på nogle få øer i Indonesien, blandt andet på øen Komodo. Den kan blive op til tre meter lang og veje 70 kilo. Det gør den til verdens største øgle. Komodo-varanen kan lide at være steder, hvor der er tørt og åbent, for eksempel på savanner og i tørre skove.

Den spiser næsten alt kød, den kan finde – for eksempel hjorte, vildsvin og fugle. Den kan også finde på at spise ådsler, altså døde dyr, som andre rovdyr har efterladt. Med sin gode lugtesans kan den lugte et dødt dyr flere kilometer væk!

Komodo-varanen har skarpe kløer og mange spidse tænder. Dens bid kan være farligt, fordi der er gift i dens spyt, som får byttedyret til at blive sløvt eller dø.

Ungerne lever i træerne det første stykke tid for at undgå at blive spist – også af voksne varaner!

Komodo-varanen er truet, fordi dens levesteder bliver mindre. Mennesker bygger huse, laver marker eller veje der, hvor varanen bor. Klimaet ændrer sig også, så der bliver mere tørt og mindre mad, som varanen kan spise.

Sumatra-tiger

Sumatra-tigren lever kun ét sted i hele verden: I skovene på øen Sumatra i Indonesien.

Den er den mindste af alle tiger-arter. Den bliver omkring to meter lang. Den har mørke og smalle striber. Det hjælper den med at skjule sig i skyggerne i skovbunden.

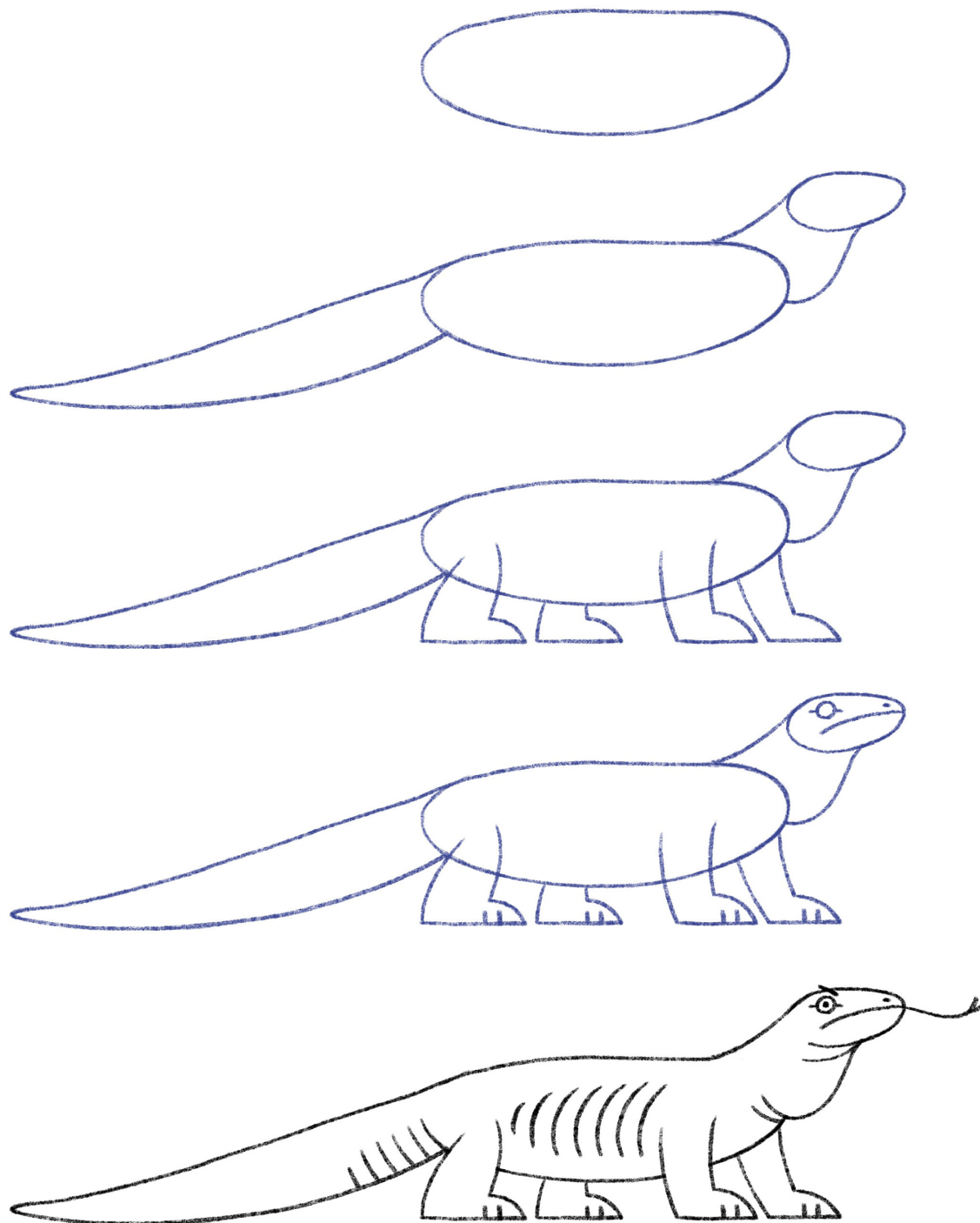
Sumatra-tigren lever alene og har sit eget område i skoven, som den forsvare mod andre tigre.

Tigren jager mest om natten. Den sniger sig lydløst ind på sit bytte og angriber i ét hurtigt spring. Den spiser blandt andet vildsvin, hjorte, aber, fugle og kun nogle gange krybdyr eller fisk. Den er nemlig bange for vand.

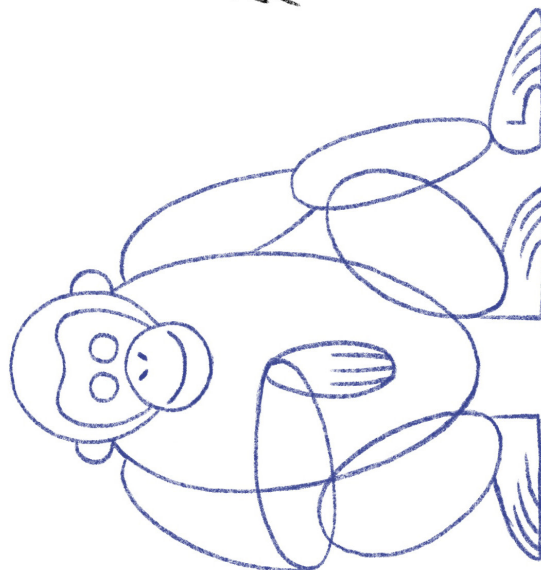
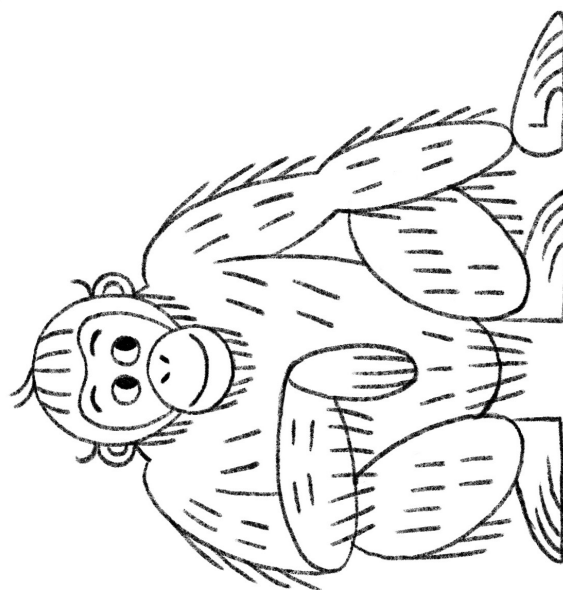
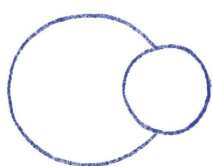
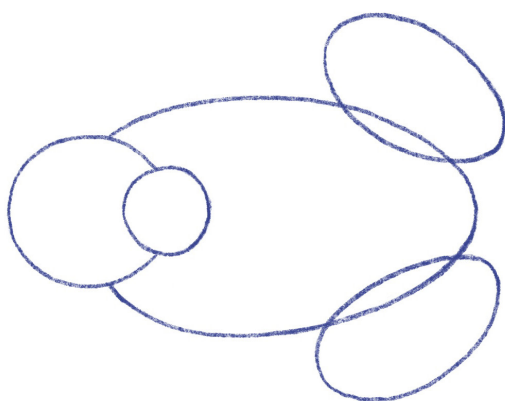
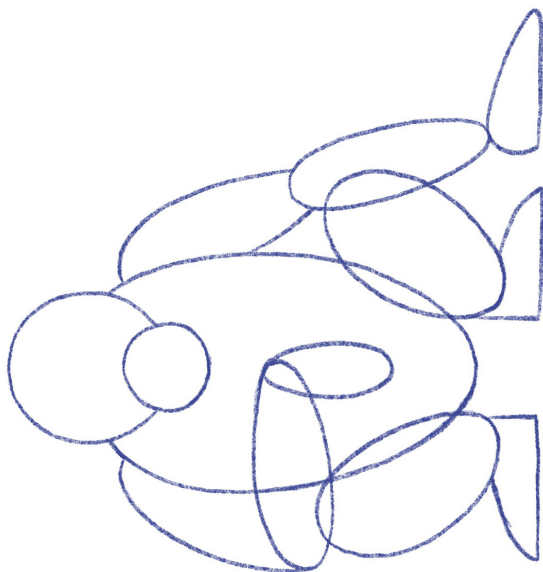
Sumatra-tigren er meget truet. Skovene bliver hurtigt fældet for at skaffe plads til palmeolie-plantager, huse og veje. Samtidig er der stadig nogle mennesker, der jager tigre ulovligt for at få deres pels, tænder og knogler.

Derfor bliver tigren nu beskyttet i nationalparker, og mange arbejder for at redde den fra at forsvinde helt.

Tegn en komodo-varan

Tegn en orangutang

Tegn en sumatra-tiger

